

Ese odata in septemana: Dumineca.	
Pretulu de prenumeratiune:	
pre anu intregu	6 fl. v. a.
" diumetate de anu	3 fl. v. a.
" patrariu de anu	1 fl. 50 cr.
Pentru Romani'a si strainetate:	
pre anu intregu	9 fl. v. a.
" diumetate de anu	4 fl. 50 cr.

LUMINA.

Corespondintiele si banii de prenumeratiune se se adreseze de a dreptulu: Redactiunei „Lumina” in Aradu, cancelaria episcopesca.

Pentru publicatiunile de trei ori, ce contienu cam 150 de cuvinte (spatiu de 20 sirs garmond) tacs'a e 3 fl.; pana la 220 de cuvinte 4 fl. Era mai sus 5 fl., intielegendu-se intr' aceste sume si timbrulu. — Pretulu publicatiuniloru se se antiepe.

Fóia bisericesca, scolastica, literaria si economica.

Organu oficiale alu eparchiei romane gr. or. aradane.

PARTE OFICIALE.

Nr. 106 Pres.

Pentru incheierea agendelor consistoriali cu referintia la sinodulu eparchialu extraordinariu convocat spre alegere de episcopu, si pentru deciderea altoru trebi curinti, Sambeta in 1/13. Februaru 1875. cu incepere la 9 ore nainte de amedi, se va tiené aici siedintia plenaria consistoriala; la carea Domnii asesori consistoriali cu acést'a sunt invitati.

Aradu, 20. Ianuaru, 1875.

*Presidulu consistoriului eparchialu
gr. or. romanu din Aradu.*

PARTE NEOFICIALE.

Literatura bisericesca.

„BISERIC'A ORTODOCSA ROMANA“

(diurnalu periodicu eclesiasticu.)

Santulu sinodu alu bisericeii ortodocse din Romani'a inca in anulu 1873 votase regulamentul si program'a pentru edarea unui diurnalu bisericescu in capital'a Romaniei. Votulu seu in sa numai in tomn'a anului espiratu potu se devina fapta complinita. In octobre a. tr. pentru antaia ora esi la lumina diurnalulu numitu: „Biserica ortodocsa romana“ a carui edare se continua pe anulu acést'a.

Trebuint'a unei atari foi religiose era de multu simtita la clerulu si poporulu romanu, si marturisimu sinodulu bisericeii din Romani'a nici nu potea aduce mai mare servitiu si folosu ortodocsiei si bisericeii nostre ca in directiunea acést'a.

Biserica ortodocsa in genere si in parte cea ortodocsa romana a remasu forte inderetru intru desvoltarea sa. Caus'a acestei stagnari jace in evenemintele politice. Centrulu de unde se propaga odinora cu atatu succesu lumin'a invetiaturei evangelice la poporele crestine era marea cetate a Constantinopolului, dar acést'a cadiendu in manile Turciloru, cari o stapanescu si pana astadi, crestini orientali au fostu impededati de a progresá, ba o parte din ei si astadi suferu jugulu amaru alu Turciloru, precum dice Filareteu, pote — pentru devotamentulu loru la pitioarele crucei lui Isusu Cristosu!

Ci suferintiele bisericeii ortodocse nu au provenitu numai dela pagani, ea a suferitu amaru si dela biserica crestina occidentala. O parte voia se-i sugrume existintia, ceialalta se-i altereze caracterulu; dar cu tote nesuintiele inamice, ea remasa neatinsa in genuitatna sa apostolica, pentrucá, scrisu este: „nici portile iadului nu o voru birui pre ea.“

Astadi biserica ortodocsa nu pote fi indiferenta de esigintiele timpului. Veculu luminarei generali i-a deschisu calea catra progresu, si poporele ortodocse naintéza cu celeritate. Biserica nostra, ca parte federativa a marei bisericeii ortodocse de resaritu, pricependu de aseminea glasulu timpului, urmaresce si ea cu viuu interesu progresele ortodocsiei. In timpurile viscolose biserica din Romani'a pre noi, cei de din coci de Carpati ne stringea cu iubire la sinulu seu de maica, ér astadi, in timpul luminei, asteptamu cu dreptu cuventu, ca ea se fia faca pururea aprinsa, se fia farulu, care neincetatu se lumineze poporulu romanu.

Infintiarea foiei „Biserica ortodocsa romana“ este de unu folosu imensu pentru noi. Romanii desbinati in doue confesiuni prin intrigi straine, sub pretestulu tolerantiei, au apucatu o cale gresita in cultura spirituala, crediendu unii, ca acést'a cultura singura ar fi mantuitoia si fora cultura moralo-religiosa. O parere de totu scintita. Éta ce dice la acést'a Preasantitulu Ghenadie presiedintele comitetului-redactoru alu susu laudatei foi — in adresa ce fece catra clerulu si poporulu romanu:

„Pentru instruirea poporulu, pentru desvoltarea cunoscintieloru lui, s'au infintiatu mai multe reviste si diare scientifice si speciale, numai in ramulu religiosu, in ramulu sciintiei de care se intereséza toti romanii, si clerici si laici, si barbati si femei si tineri si betrani, numai in acestu ramu nu se afla nici o revista, nici unu diurnalu, care se propage moral'a crestina, se esplice evangeli'a, se lamuresca si se faca lesne de intielesu articolele cele mai anevoie de intielesu ale credintiei numai religiunea, sciinti'a sciintieloru, numai ea nu are astadi la noi nici o foia, prin care se se destepte in poporu simtiulu religiosu, care din lipsa de asemene foi, din lipsa de predicatori, nu numai ca a amortitu cu totul, dar a luat si directiuni gresite si cu totul contrarii adeveratei doctrine a bisericeii nostre ortodocse-resaritene.“

Diariulu „Biserica ortodocsa romana“ nu numai pentru luminarea poporulu si indreptarea, moravuriloru lui aste a fi apreciatu si laudatu de noi, ci mai alesu, pentru ca acésta foia eclesiastica este prim'a la noi, carea si-a luat de devisa *apararea credintiei ortodocse si combaterea aspra a pareriloru si scrieriloru, cu cari reuvoitorii bisericeii ortodocse a obicinuitu a tracta institutiunile apostolice ale bisericeii nostre resaritene*. Acésta devisa se afla espresa in art. 6 din regulamentul foiei, unde se dice: In diurnalu se voru tracta urmatóriele materii:

„Despre necesitatile intelectuale, morale, materiale ale clerulu si a le bisericeiloru din Romani'a. — Tractate asupra istoriei bisericeii romaniloru.

Biografi de a le pastoriloru bisericeii romane si ale altoru persone insemnate ce au conclucratu pentru prosperitatea ei.

Datorințele morale și religioase ale preotului către societate.

Despre învătămentul religios în Români'a. Intemplări din istoria generală a bisericii creștine și în specialul ale celei ortodoxe, mai alesu acele relative la trebuințele contemporane ale bisericii noastre.

Modelurile de activitate și zelul pastoral, luate din istoria bisericească generală și din viața poporului Românii în specialul.

Explicațiuni la citirile bisericesti anuale din apostolu și evanghelia.

Predice la toate duminicile și serbătorile anuale, spre a se citi poporului în biserică la oficiul divinul.

Apararea bisericii și a institutiunilor ei contra atacurilor ce i s'ar adresă ori de unde, fie ele provenite din intentiuni malițioase, fie din ignoranția, opunendu retacerei, adevărulu.

Predicările și alte lucruri privitoare la administrati'a eparchială și în generalul la prosperitatea bisericii noastre emanate dela Ierarhii țerei pentru eparchiile respective, precum și ori ce lucruri teologice și bisericesti ce s'ar recomandă de densii.

Predice, disertații și alte compuneri în ramulu teologicu emanate dela profesorii și elevii seminarelor și recomandate de Ierarhii eparchiali.

Lucrările santului sinodu alu bisericii române.

Notiuni istorice despre starea religiunii și a bisericii la celelalte națiuni ortodoxe precum și la cele eterodoxe.

De asemene analiza a diferite cărți religioase ce se publică în strainatate și au o însemnatate oarecare.

Explicarea rânduielelor și a citirilor bisericesti din punctulu de vedere dogmaticu, moralu și istoricu.

Anunțări, analiza și critica asupra cartilor religioase ce apar în țiera.

Traducțiuni alese din operele santilor parinti mai alesu de cele ce s'ar acomoda la trebuințele stării actuale ale bisericii și ale poporului romanu.

Lamuriri asupra canoanelor bisericesti, care prin necștiința s'ar explica într'unu sensu eronat și reu înțelesu.

În genere ori ce privescu la învătătur'a dogmatică, morală, disciplinară și la cultulu ortodoxu, precum și la progresulu bisericii române spre destinațiunea sa spirituală.

Am espusu aci program'a pentru materialulu ce „Biserica ortodoxă română” promite publiculu. Din trei numeri ce-au aparatu până acuma suntem în pusețiunea de a ne putea pronunția și despre importanți'a scrierilor ce succesive apar în acestu diariu bisericescu.

(Va urmă).

Sinodulu diecesei aradane ținutu în biseric'a catedrală română din Aradu la 23 Iuliu an. 1850.

(Fine.)

Organisarea sinodului diecesei Aradului.

Sinodulu diecesanu este adunarea clerului și a poporului, sub presiedinti'a Episcopului, au a Vicariului, episcopescu, în treb'a lucrurilor bisericesti, și scolastice.

§. 1. Limb'a sinodului este limb'a română.

§. 2. Sinodulu se va înființia din alesii reprezentantilor clerului și a poporului în asemene numeru, carele se hotărăsc dela 20,000 de suflete într'unu preotu și unu mirănu.

§. 3. Modulul alegerii reprezentantilor mireni urmatoriulu va fi: a) prin Consistoriulu aradanu se va împarti toată dieces'a în districte, din care fiesce carele în presinti'a unui comisariu

mirănu, despre partea consistoriului trimisu, și va alege după placulu seu reprezentanții sei din poporu, la carea alegere va merge de alegatori, din fiesce care parochia a districțulu acelaia unu mirănu. b) Acestu rendu se va ținé în privinti'a alegerii reprezentantilor din cleru, hotărinduse districțurile preotilor după proporți'a numărului alegatorilor din cleru, carii sunt protopresviterii și parochii, seu administratorii acelor'a. c) Directoriulu școlilor din detorinția trebuindu a luă parte în sinodu, ca re alesu de reprezentantu, numai în desbaterea lucrurilor de sfer'a sa atingătoare va avé votu decisivu. d) De și se va ținé sinodulu în totu anulul, dar alegerea reprezentantilor numai totu după alu treile anu se va renoi.

§. 4. Deputatii se vor verifică cu estoasulu protocolului, despre alegerea loru dusu.

§. 5. Sinodulu de rendu se va ținé în totu anulul, în dilele cele de antaié a lunei lui Maiu, éra afara de rendu, de câte ori va aduce lips'a.

§. 6. Publicarea, au deca alegerea reprezentantilor este făcută, conchiamarea sinodului se va face mai putienu cu treidieci de dile înainte, prin Episcopulu diecesanu, seu prin presiedintele consistoriului aradanu.

§. 7. Adunanduse reprezentanții la locul determinatu carele pôte fi numai resiedinti'a Episcopului, au biseric'a catedrală aradană, Episcopulu, au Vicariulu episcopescu, au presiedintele consistoriului diecesanu, va deschide sinodulu, după datin'a Bisericii, aleganduse doi notari, unulu din cleru, și altulu din poporu.

§. 8. Spre mângăarea fiiloru duhovnicesci de acésta natiune și religiune din partile comitatului Biharei, totu în alu treieleanu se va ținé adunarea sinodală în Oradea-mare, în cas'a natiunii, spre ținerea consistoriului de acolo rânduia, seu în Biserică.

Despre drepturile sinodului.

Dreptulu sinodului este ocarmitorea superinspectiune a tuturor trebilor bisericesti și scolastice.

§. 1. Toate lucrurile și întrebările ocarmuirei, seu a datorinței bisericesti și scolastice.

§. 2. Alegerea Episcopului, care prin Metropolia va fi asertnuta Maiestatii Sale spre întarire; mai de parte a Vicariului seu, a presiedintelui consistorialu, a arhimandritulu, și a tuturor deregatorilor monastici, dela Proto-diaconu în susu, — a protopresviterilor, a întregulu personalu consistorialu, a directoriului districțualu de școli, și a profesorilor de Teologia și Preparandia, precum și altoru școli mai înalte din diecesa.

§. 3. Întocmirea sistemii administrative, seu înaintarea organizării consistoriilor precum și a facultatilor institutelor, și a școlilor triviale.

§. 4. Lipsirea din deregatorie a directoriului și profesorilor în al 2. §. numiti.

Datorințele sinodului.

§. 1. Socôtele fundatiunilor, precum și altele sub ori ce nume, în câtu se ținé de diecesa, și se manipuleza prin deregatori diecesane, în totu anulul, — éra a bisericilor numai în câtu în privinti'a acestor'a s'ar arată plansore, a le cercă, și în întemplarea iscusitei necredintie, a aplecă § 4. a Art. alu 2.

§. 2. În privinti'a socotiloru, totu medulariulu va votă prin subscrierea numelui.

§. 3. Totu medulariulu sinodului, carele cu numele se afla în protocolu, va fi respundiatoriu pentru pagub'a, făcută prin partinirea unui, seu altui necredintiosu.

§. 4. Efectuirea hotăririloru sinodale, se va încredinția consistoriului respectivu.

§. 5. Éra alegerea Episcopului, precum și a Vicariului și directoriului școliloru, spre întarire se va aserne naintea Maiestatii Sale.

În urma sinodulu într'unu acestu tipu concentratele sale cereri cu acea umilită rugare le preda mării sale diecesanului Episcopu, ca la timpulu seu în episcopescu sinodu din Vien'a se binevoiescă a le propune. ér mai vertosu, și negresitu se se milostivescă acelea a le aserne Maiestatii Sale, preabunulu nostru Monarchu, și cu în totu tipulu dovedit'a sa neobosită rîvna către natiunea română, dela preaindurat'a Maiestate a esoperă santiunarea tuturor cereriloru noastre; din carea pricina acestu protocolu spre acestu scopu se va descrie în trei esemplare, din care unulu mării sale regescului comisariu, pentru de alu aretă la mai înaltulu locu; alu doile mării sale Episcopului, pentru

atins'a promoțiune se va predá, si alu treile pentru pastrare se va pune in archivulu Diecesii.

(L. S.) **Johann v. Atzél** m. p., als zu dießer Synode delegirter k. k. Regierungs-Commissár. **Gerasim Ratiu** m. p. Epp. **Atanasiu Boczeo** m. p., Protopresbiter. Orádii-mari. **Georgie Dán** m. p., Protopop. **Teodoru Popoviciu** m. p., Protopop. Vilagosiului. **Arseniu Adamoviciu** m. p., Protopop. Beinsului. **Ioane Ratiu** m. p. Protopop. Aradanu. **Terentiu Ratiu** m. p., Protopop. Inenlui. **Gavriilu Neteu** m. p., Protopopul Luncei. **Petru Moldovanu** m. p., Protopresbiter Halmagiului. **Simeonu Bica** m. p., Ad. Protopres. Beliului. **Georgiu Tluposu** m. p. Namesnic. **Genadiu Popescu** m. p., Profesoru la Teologie. **Iosifu Belesiu** m. p., Vicariu Protopopescu. **Teodoru Bucatosiu** m. p., Vicariu Protopres. al Buteniloru. **Ioane Munténu** m. p., Consistor. Aesor. **Mironu Nicodimu** m. p., Int. Adm. Prof. Mediad. **Georgie Vasileviciu** m. p., Parochu in Giula. **Ioane Arcossi** m. p., Senatoru Orasiului Aradu ca convocatu. **Georgie Caba** m. p., Alimentariu Comisariu. **Paulu Petrila** m. p., Advocat. **Atanasiu Standoru** m. p., M. Dr., Profesoru la Preparandia romana. **Dimitrie Halca** m. p. Advocat. **Georgiu Popa** m. p., Iude Cerculariu in Comitatu Aradului. **Mihailu Coesuba** m. p., Ord. Fiscariu alu Comit. Arad. **Grigoriu Popoviciu** m. p., Advocat. **Petru Chirilcesu** m. p. Parochu in Chitighadiu, ca notariu sinodalul despre partea Clerului. **Ioane Popoviciu** m. p. Advocatul, ca convocatu si notariu despre partea mireniloru.

Introducere in Economia.

(Urmare.)

§. 18.

Cunoscintie practice si ratiunale.

Plugariulu, are mare lipsa de cunoscintie practice si ratiunale, care se-i usiore ocupatiunea sa, si se-lu faca capace a luá de pre pamentu dóua folóse (recolte.) Aceste si le póte castigá, numai dela alti plugari mai priceputi ca si elu; séu déca in tineretiile sale va umblá la scóla, ca se fia apoi in stare a ceti carti economice, cá scrisu este:

Ai carte,
Ai parte;
N'ai carte,
N'ai parte.

§. 19.

Grigea cea mai mare a plugariului este: ca se aiba casa buna si sanetósa, magazinu de bucate, cameri, graduri (staule, poeti) siura, padrumu, fontana, lemne de focu, ocolu spatiosu, bine inchisu (ingraditu) si curatu, si totu ce i trebuesce.

Cas'a cu tóte uneltele si zidurile sale, vitele s. a. facu averea miscatóre a plugariului.

Averea miscatóre este supusa peritiunei, focului s. a. De aceea trebue „asecurata“ — la atare institutu, cum e buna óra: Banc'a de ascuratiune „Transilvani'a“. Si semanaturele, fiindu espuse elementeloru, este bine a le ascurá contra grindinei.

Ocupatiunea a 6. Cum póte plugariulu se-si castige cunoscintie practice si ratiunale? — Descrieti averea miscatóre! Ce trebue se facemu pentru securitatea averei miscatóre? —

§. 20.

Vitele.

Mai folositoare vite sunt: boii, vacile, caii, oile, caprile, porcii s. a. Vitele sunt cea mai gingasia avere a plugariului. Cu ele se ajuta la lucru; cu laptele lor se hranesce; cu lan'a si cu peile lor se imbraca, ér cu gunoiulu lor imbunesce pamentulu.

§. 21.

Boii si vacile.

Boii si vacile de soiu bunu, trebue se aiba: corpu rotundu; ochii mari; peru netedu si móle; siele rotunde si códa tufósa. Boii si vacile candu suntu de 5. ani, au gura incheiata, cu dinti albi; dela 8 ori 10 ani, incepu a se róde la gura, dintii ingalbinescu si cadu.

§. 22.

Caii.

Caii suntu buni de calaritu, de prinsu la trasura (carutia) si la pluga — ei suntu plini de curagiu si de focu, de aceea se folosescu si la óste, pentru calareti.

Caii buni se cunosc din aceste semne: se aiba capu micu, urechi mici, ochi mari, grumadi lungi, peptu latu, spinare drepta, siele rotunde, coma tufósa, pitióre subtiri, mersu usioru si iute.

§. 23.

Oile si caprele.

Oile si caprel e aducu folosu mai mare la locuri deluróse, unde nu potemu portá gunoiu. Cu ele potemu gunof, déca le abatemu in staule. Ele ni mai dau lapte, casiu, carne, séu lana, si pei bune.

§. 24.

Porcii.

Mai buni suntu mangulii, cá-ci se ingrasiu bine. Suntu si alte soiuri de porci buni, si acesti'a au capu mare si latu, urechi mari plecate, grumadiu scurtu, botu latu si pitióre scurte.

Ocupatiunea a 7. Care vité suntu mai folositoare? — Descrieti: 1. bunatatea boiloru si a vaciloru; 2. bunatatea cailoru; 3. a oiloru si a capreloru; 4. a porciloru.

§. 25.

Nutretiuulu viteloru.

Vitele, mai cu séma boii, vacile, caii, oile si caprele, se nutrescu — vér'a cu pasiune; adeca: pascu érba pe campu, ér pentru iérna trebue se li castigamu fenu, trifoiu, otava, paie s. a. Vitele se mai potu nutri si cu napi, cartofi, cucurudiu, ovesu, alacu si cu alte bucate.

Porcii, mai cu séma cei meniti pentru ingrasiare, i nutrimu cu cucurudiu, si cu orzu; apoi vér'a mai cu séma — li damu bucatele macinate, si in láturi li punemu candu si candu — pétra putiósá, pucinu antimoniu si cenusia.

§. 26.

Fenulu

Fenulu de comunu se cosesce in Iuniu si in Iuliu. Cu cósa trebue se ne portamu bine, ca se nu ne ajunga secerea — si asia se ni se prea gramadésca lucrulu.

Fenulu se cosesce si in timpu frumosu si pe ploia, dar la strinsu se potesce sóre caldu si ventu linu. Asia numai ilu potemu usca bine.

Otav'a se cosesce de comunu in Septemvre. Otav'a e tare gingasia, de nu o vomu usca bine tóta mucediesce si se aprinde.

Fenulu si otav'a se pune in siuri, séu se face: porsiori, capitie, clái si giredi mari.

Ocupatiunea a 8. Cu ce se nutrescu vitele? — Candu se cosesce fenulu? — Dar otav'a? — Ce timpu se potesce la strinsulu fenului? —

I. Tuducescu.

(Va urmá.)

VARIETATI.

□ *Bibliografi.* Multu asteptatulu, cu dreptu conventu, pentru interesulu celu mare la care nu póte fi indiferentu nici unu romanu; multu asteptatulu alu III volumu, din a dóua editie din **Cronicele Romaniei séu Letopisetiile Moldaviei si Valachiei, revediu-ta, inzestrata cu nóte, biografii si fac-simile, coprindendu mai multe cronice nepublicate inca; si ca adaosu: Tablele istorice ale Romaniei de la 1766 pana la 11 Februaru 1866 de Mihailu Cogalnicénu**; multu asteptatulu alu III volumu alu acestei editiuni, a esitu de sub tipariu si se afla de vendiare la librariile cele importante. A mai dice ce-va asupra acestei publicatiuni, ar fide prisosu; pentru-cá a vorbitu destulu pentru densa editiunea antei, din care este multu timpu de candu nu se mai afla in comerciu nici unu singuru esemplariu, macar cu ori-care pretiu. Volumulu acest'a coprinde: Prefatia. Letopisetiulu Moldaviei (1662—1729) atribuitu lui Niculae Maste. Cronica anonima a Moldaviei (1662—1735) tradusa in grecesce, d. A. Amiras. Letopisetiulu Moldovei (1741—1869) de Spatarulu Ion Canta. Letopisetiulu Moldovei (1733—1774) de Enaki Kogalniceanu. Stihuri asupra taierei Domnului Grigori Ghica VV alu Moldovei, de Enaki Kogalniceanu. Stihuri asupra peirei boieriloru Moldovei Bogdanu si Cuza, de Enaki Kogalniceanu. Condie obiceiariloru vechi si noi (Ceremonialulu Curtei) ale Domniloru Moldovei, de Gheorgaki alu duoilea logofetu, 1762. Tragedia séu Alexandru Beldimanu. Tractaturile inchiaiate de catra Bogdanu VV alu Moldovei cu Sultanu Bajazet II, de Logofetulu Nicolai Costin. Apendice.

A esitu de sub tipariu si s'a pusu in vendiare cu pretiu-lu de 75 bani esemplariulu: *Cursulu publicu de Istori'a naturala* facutu la universitatea din Bucuresci. Lectiune de deschidere de Gr. Stefanescu, profesoru la facultatea de sciintia.

De acelasu auctoru: *Elemente de zoologia* pentru scólele secundarie (gymn.) I. n. 1. 68.

„*Patimele Junelui Werther*“ de Goethe traductia din limb'a germana de B. V. Vermont, cu o introducere de Grigore H. Grandea. Se afla de vendiare la librari'a Socecu in Bucuresci cu pretiulu de 2 lei noi esemplariulu.

A esitu de sub tipariu, *Istori'a Regimentului II. Romanescu*, „granitariu transilvanu“ dupa monografi'a latina din a. 1830 si dupa alte documinte posterioare de Georgiu Baritiu. Brasiovu tip. Römer & Kammer. 1874. — Pretiulu 60 cr. v. a. séu 1 leu, 50 bani.

„*Nou'a lege electorala*“ in brosiura retiparita dupa „*Albina*“ se afla de vendiare la redactiunea „*Albinei*“ in Budapesta; in Aradu la *Epitropi'a fondurilor*; in Blasiu la I. E. Moldovanu: in *Cacova-Carasiului la Pav. Cimponeriu*; in Lugosiu la D. Gasparu docinte; in Bogsia Carasiului la St. Antonescu. Pretiulu unui esemplariu costa numai 20 cr. v. a.

Bibliografia. A esitu de sub tipariu: *Istori'a Patriei* pentru scólele poporali romane dein Ardealu. Ed. II. Blasiu 1875 de I. M. Moldovanu. 94 pagine 8°, tipariu curatu, chartia buna, cuprinsulu cunoscutu. Legata in table tari, se vende numai cu 32 cr., la autorulu. La 10 ees. se dau 2 ees. gratis.

Mesurile metrice. Mesurarea si calcularea cu mesurile cele noue metrice, asemenarea lor cu cele vechi, strafomarea mesurilor vechi in noue si a celor noue in vechi, mesurarea pamentului si corpurilor, compuse in usulu scóloru, economiloru, industriariloru, comerciantiloru, privatiloru si alu totoruru claseloru poporului. de Stefanu Popu, profesoriu si redact. „*Economului*“. Cu 12 ilustratiuni si 4 tabele. Blasiu, 1875. Editiunea autorului.

Economulu, organu periodicu ilustr.. de pre an. 1873. completu numai 2 fl. Dto. cu „*Foia scolastica*“, 2 fl. 40 cr. Dto. dto. pre 1874, nrii 1—12, 1 fl. 50 cr.

Cursu elementariu si gradatii de gramatica romana. Partea etimologica, de I. Manliu, professoru de limb'a latina si romana la gimnasiulu dein Giurgiu. Bucuresci. Tipografi'a Dim. Aug. Laurianu, 1874 8°. Pretiulu 80 bani.

Noua gramatica romanésca pentru scólele ambelor sexe, urmata de unu cursu completu de analiza logica. De Raoul de Pontbriant, professoru la Lyceulu Matheiu Bassarab, directoru alu pensionatului francesu. Editiunea a doua. Form. 8° pag. 147. Bucuresci, 1874. Librari-editori Socecu & Compania. Pretiulu I. n. 1. bani 50.

Cursu completu de limb'a francesa, de acelasu auctoru. Edit. III. Bucuresci. Pretiulu 2. I. 50 d.

* * *Teatrele in Europ'a*. Europ'a posiede actualminte 3,507 teatro. Itali'a cu o populatiune de 26 milioane locuitori, posiede 348; Franci'a, cu 36 milioane locuitori; are 337; Spani'a cu 16 milioane l. are 160; Imperiulu Germaniei, cu 41 milioane l. n'are decatu 191; Imperiulu Austriei, cu o populatiune de 34 milioane are 142; Angli'a cu 37 milioane l. are 150 sale de spectacolu; si Rusi'a, cu 70 milioane l. are numai 44 teatre.

☒ *Serbatórea femeiloru*. In multe parti din Svitiu se celebréza in a dou'a Dumineca din Ianuariu *serbatórea femeiloru*. Tótu in diu'a dumineca a dou'a din Ianuariu, femeile tinere si be-trane, nobile séu nu, devinu stapane absolute. Barbatii trebnie se se incline si se asculte de capriciele lor. Partidile de placere, ospetiele, preumblarile, tóte sunt dirijate de femei; la dantiu chiar junii astépta se fie invitati spre a dantiá. Nu potu in nici unu casu se-si deo cea mai mica parere. Trebue se se supuna unei ascultari pasive. Nu mai trebnie se spunemu cá multe din dómne si d-sióre profita de ocaziune spre a-si face mici resbunari. La 12 óre de nópte serbatórea e terminata.

= „*Societatea Romani'a Juna*“ din Vien'a. Primiramu „*Raportulu anualu*“ alu acestei societati si anume dela 1 Aug. 1873 pana la finea lui Septemvre 1874. Din acestu reportu vedemu, cá bibliotec'a societati „*Romani'a-Juna*“ a crescutu in decursulu anului espiratu cu 315 opuri in 349 tomuri si 70 brosiure. Intre donatori aflamu si pre Domnitorulu Romaniei Carolu I. cu 94 opuri in 97 tomuri si 42 brosiure. Astfelu bibliotec'a consta acum din 519 opuri 601 tomuri 70 brosiure. Avera societati constatatória

din fondulu nealienabilu si venitul disponibilu, face 4430 fl. 31 cr. v. a. In decursulu anului tr. societatea a numeratu 12 membri onorari, 15 membri fundatori, 1 membru emeritatu, 2 membri spriginitori, 34 membri ordinari si 1 membru straordinariu. Membrii biuroului societati au fostu: Dr. Pamfiliu Danu presiedinte, Onoriu Tilea vice-presiedinte, Mateiu Lupu secretariu, I. Nic. Hanganuti secretariu II., Octavianu Blasianu cassariu, Nicolau Calefariu controloru, Ifimie Grigorianu bibliotecariu. — Se traiesca si in floresca „*Romani'a-Juna*.“!

(† *Necrologu.*) *Georgiu Stefanu*, fostu invetiatoriu in comun'a Miziesiu (langa Beinsiu,) dupa unu servitiu invetiatorescu de 31 de ani, la 5 Ianuariu a. c. a repausatu in comun'a Nadalbesci, unde se mutase in tóma'a trecuta. Pre repausatulu lu-gelescu fii: Damaschinu preotu in Susani, Vasiliu adjunctu advocatiale in Baia-de-Crisiu, Ioanu studente de a II classa gimnasiale in Beinsiu, si ficele: Elisavet'a maritata, Iuliana, Flórea si numerosii consangeni. *Fia-i tierin'a usióra!*

Concursu.

1

Se scrie pentru postulu invetiatorescu din comun'a Duudu, cerculu Agrisiu, comitatulu Aradului. Emolumintele suntu: in bani 120 fl. v. a. 10 cubule bucate, 12 orgii lemne, 4 jugere fonatiu, si venitele cantorale. —

Doritorii de a ocupá acestu postu suntu pofiti asi trimite recursurile sale prevediute cu documintele necesarii, la subscri-sulu in Kurtakér pona in $\frac{2}{14}$ februaru a. c. candu va fi si alegerea. —

Duudu la $\frac{16}{23}$ Ianuariu 1875.

Comitetulu parochialu,

In contielegere cu mine, Ioanu Ardeleanu, insp. scol.

CONCURSU

2

Pentru ocuparea postului invetiatorescu dela scol'a romana ort. conf. din comun'a Monostoru de carele sunt legate urmató-rele emoluminte: in numerariu 160 fl. in pamentu, 2 jugere aratura 60 □ gradina, si cuartiru liberu, in naturale 60 meti grâu, 4 orgii de lemne si 8 orgii de paie din care are se se incaldiesca si scol'a.

Doritorii de a ocupá acestu postu sunt avisati recursurile instruate in intielesulu statutului organicu prevediute cu testimoniu de calificatiune si cu testimoniu despre absolvirea cu succesu bunu a 4 clase gimnasiale—ale substerne subscrisului pana la 10 Februaru 1875 c. v.

Timisiór'a in 4 Ianuariu 1875.

Comitetulu parochialu,

In contielegere cu mine Nicolau Cosariu, insp. cerc. de scóle.

Nr. 7.
18. scol.

Concursu.

2

In urm'a decisiunei Consistoriului plenariu de datulu $\frac{7}{19}$ Octobre a. tr. Nr. 1226/93. prin acést'a se prolongesce terminulu de concursu pentru catedr'a profesoralu dela institutu teologicu din Aradu, pana la 1. Fauru a. c. st. v. Recurintii au se produca celu putienu testimoniu de 8. clase gimnasiale, de maturitate, de teologia si de calificatiune. Salariulu anualu e de 800. fl. v. a. si dupa imprejurari cortelu liberu.

Aradu, din siedinti'a consistoriala a senatului de scóle tienuta in $\frac{16}{23}$ Ianuariu, 1875.

Andrei Fapp,

Protosineclul si Vicarin episcopescu.